

^{Publicat en el Programa del concert}
^{d'inauguració.}
Mn. Lluís Romera i Antoni Pérez Mayá

L'Orfeo Català té un deute d'agraïment i reconeixença envers les figures de la nostra renaixença musical més estretament vinculades a la seva obra, per que són filles de l'esperit que la nostra entitat ha irradiat tot hora. I la fusió ha estat de vegades tan íntima que es fa difícil constatar fins a quin punt l'obra de l'Orfeo Català ha influït a desvetllar la personalitat musical d'aquelles.

2
i a la vegada, fins a quin punt ~~elles~~^{nos}
han aportat noves ^{matius} matisacions a l'obra
de la nostra entitat.

Dues d'aquestes figures són, sens dubte, Mn.
Lluís Romer i Antoni Pérez Moya, als quals
avui retém homenatge.

Mn. Lluís Romer nasqué a Vich el 21 de
juny de 1874. Fèu els seus estudis sacerdotals al se-
minari d'aquella localitat i a la vegada, concorre-
~~als seus~~ estudis musicals (Solfeig i piano)
en l'"Escola Municipal de Música" vigatana.
Més tard tingué com a primer mestre d'Ha-
monia a Lluís Jordà que era Director de la
dita Escola. Després de la seva ordenació

sacerdotal (1898) fou nomenat organista³
de la parròquia de la Bonanova, i
llavors treballà de nou l'Harmonice i
Composició amb el mestre Ribera.
En 1901, M. Lluís va ser nomenat mes-
tre de Capella de la Catedral de Vich,
càrrec que exercí fins l'any 1920 ~~des~~ ^{amb} que
ocupà el d'organista de la mateixa, a
causa de la seva salut delicada, i l'exer-
ci fins el juliol de 1936. Durant el període
de persecució religiosa (que començà en
la dita data), M. Ramon ja molt ma-
lalt i sense més de la seva casa

vigatana, consolà espiritualment ⁴
a molts amics seus i els administrà els
sagraments de l'Església. Morí en la
seua ciutat natal el 23 de Setembre
de 1937. Poc abans, ~~després~~ escrivia al
meu ^{meu} Lluís Millet, el seu entenyable amic
i conseller musical, aquesta lletra meua.
vellosa que no ens sabem estar de
copiar ^{quasi} ~~ten~~ tota la seua integritat:

"Molt estimat Lluís Millet: No sé que ho fa que
les cartes de V. sembla que en domini corda i me-
nardiolen, en consololen, m'ajuden a viure
— i me munta com ho faig per conservar la fre-

ve d'inspiració, i jo podria preguntar-li 5
d'on tren V. la força de voluntat per restar
ferm al pen del canó enmig del temperi
que ens rodeja? Em sembla, però, que a tots
ens ve' d'alla mateixa, oi? ... d'home format
de terra "teneja com les perdus" - segons conta
Cinto - però von esperit té les arrels amunt,
amunt... al cim! Semblen dos éssers en-
-fanyats de cap per avall, per això es bar-
-llen sempre. Y sols quan l'esperit s'impo-
-sa ens barica de Dalt l'amor alt: "un
font de tota gràcia, de tot be', de tot..."

" Alguns amics també em pregunten: i enca-
ra tens humor per a cantar? Y jo responc: Com

que no em moro! ; i tuè volen que faci &
si tinc la sort de poder fer-ho? Miren: l'hon-
-mor i la serenitat me la donen dues
dites populars: « No hem pas canviat d'amo »
i « No és mor la fulla que Déu no ho vull »
que son d'una filosofia molt rucosa "

" A més, l'esperit d'en Josep, el meu nebot, em
ajuda visiblement: ho palpen a cada pas.
Tants i tants amics que m'ajuden
materialment, de manera que en
cinc anys d'estar malalt, mai, ni
ara, m'ha faltat una medicina, ni
un petit glop d'aigua! Pren se' i coneix la

7

meua impotència per correspondre a
tals benefactors, però no m'entjo; els
dono lo que tinc, faig lo que puc per pa-
gar-los amb la meua moneda, i
tinc la seguretat que tard o d'hora, i
potser sense ells i ahir-ho, seran recom-
pensats pel meu Administrador "

"Diguin si tot això no són motius
de serenitat, de tranquil·litat per a
fer alguna refiladeta "

"Malaet - ja quasi me diu: com sempre - con-

solat - també quasi com sempre - (8
i amic fervent - ara sí, a boca plena
- com sempre". Elvis Romen".

Mrs. Elvis Romen té en el seu bagatge
de compositor més de tres-centes composicions
en la seva ^{el·lur} majoria de caràcter religiós: ha-
monitzacions de cançons populars a veus mix-
tes, "Oratori dels àngels", "Eucaristíes",
"himnes litúrgics" a veus mixtes, "Marianes",
"Iletànies", Cançons a una veu i piano, Gorgs,
Cinc llines, Responsois a veus mixtes, Te
Deum, Rosaris, Tris agis, obres per
a orgue etc etc.

9
ja havem dit que Lluís Millet fou
l'amic de l'ànima i conseller univ-
-cal de Roman. Emociona reparar
l'epis folari entre els nostres dos homes
i una confiança i devoció la de
Roman pel fundador de l'Orfeó Català.
Una admiració la d'afest per l'or-
ganista de Vich! No en va Millet escriu-
re a propòsit de la mort del seu antic
amic (1): "Amb la ^{mort} ~~perduda~~ de M. Roman
la música catalana perd una de les figures

(1) Letra adreçada a la germana de M. Roman, després
de la mort d'afest.

10
més representativa. la única nostra
religiosa, la més original i excel·lent
la més catalana i piadosa. Jo però
un germà d'art estimadíssim
que emparare' sempre " "L'or-
feó Català sent en l'ànima la pèrdua
del seu amic i mestre estimadíssim,
i cantant les seves inspiracions
farà que els catalans no oblidin el
cantaire de les clarors celestials "

Fa més d'un any que jo feia menció
de les mateixes paraules tot lamentant

que algú hagués afirmat que "la música¹²
popular-religiosa està encara per fer
a la nostra terra" i afegia: "Ignoran
la labor que en aquest camp portarem
a terme Mr. Roman i el Mestre Lluís
em sembla, al menys, d'una absoluta
llengua...."

Mr. Lluís Roman, en efecte donà un malís
personalísim a la nostra música religiosa,
que impulsat pels seus dos amos:
el Cant Gregorià i la cançó popular
Catalana.

No estarien pas complets aquests mots sense

13

per tant que en les Fests de la Mùsica
Catalana. (Certamen musical, organitzat
per l'Orfeo Català). Mr. Roman fou un dels
més característics guardonats. De les com-
posicions que figuren en el programa
d'avui, l'admirable "El Senyor Can-
gelat" (1) (2), la popularíssima "Plina o
la Mare de Déu de Níria" i el motet
"Landes et gratias" de bellíssim estil, i
en són mostres exemplars.
La personalitat musical de l'autor
s'expressà com a President del Jurat

- 1365
- (1) (2) La primera cançó que el 'Corpus' li cantà,
que fou premiada en la III d'aprelles, festa (any
1906) i que havia de ser després popularitzada als
Estats Units per Kurt Schindler amb la seva
Schola Cantorum de New-York.

del ^{del} ~~del~~ ^{unite} d'aprells, certament, ~~el~~ ^{celebrat} ~~de~~ (14)
l'any 1920. , en el qual el mestre vigatà promou-
-rà un discurs magistral

Per acabar, mencionem ~~algunes~~ ^{diverses} emocionades
recordances les col·laboracions de lln. Raimon
en els concerts de l'Orfeu i en diversos
actes litúrgics acompanyant a l'Orfe
la nostra ^{diverses} ~~veins~~ coral en ~~veins~~ de les
composicions de les que ell era autor
Citem ~~entre altres~~, en aquest aspecte, la
col·laboració en els concerts de l'Ar-
quitecte i en la basílica de St Joan
del ^{Lleida} ~~batram~~ de la ciutat eterna, i també
en la basílica montserratina ^{amb motiu del} ~~en el~~

15
vint-i-un¹⁵ aniversari de la nostra
entitat.

Antoni Pérez Moya nasqué a València
el 13 de juny de 1884. (És curiós observar que tant
Romen com Pérez Moya tenen per patró
el sant del dia de la seva naixença).
Des de la tendra edat de quatre anys fou
traslladat a Barcelona, d'on no havia
de moure ~~mai~~ mai més.

~~Ja~~ Aproximadament als onze anys ingre-
-sà a l'Escolania de la Mercè que llavors diri-
-gia el mestre Joaquim Carradó. Més tard, quan
el mestre Pluís Millet ^{el} succeí aquell en la
direcció de la Capella de Música i Escolania

del santuari, el mestre Pérez Moya feia (16)
la connexió amb el Director de
l'Orfeó Català que tant havia d'influir
en les directrius del seu ideal artístic
organista ja de la Basílica mercediana.
Pérez Moya es componia amb els ideals artístics
del mestre Millet, de tal faïó, que se pot
dir-se que tota l'obra de compositor de Misses
- ca coral religiosa i profana i de Director
d'orfeons i cors està informada per aquells.

En 1908 Pérez Moya entra en el repertori
de l'Orfeó Català amb "La pastoreta", la seva
primera o al menys una de les seves prime-
res harmonitzacions d'una cançó popular
catalana per a cor mixte i precisament

el mateix dia, l'Orfeó Català estrenà ⁽¹⁷⁾
el "mavi'ssim" motet "Vandés et gratias"
de Romen. Totes dues obres foren premiades
en la IV Festa de la Mú'sica Catalana que
meridà el venerat mestre Nicolau i formen
part del concert d'avui.

^{meritat de la}
dia ^{canera musical} de Pérez Moya es desen-
volupà sempre, fins que les forces físiques li
no permeteren, en la Basílica de la Mare
de Déu de la Mercè, de la Capella de la
qual fou nomenat Director en 1942. D'altra
meritat, ~~fora ocupada~~ en la direcció de coros
i orfeons, i no cal pas dir-ho, en la seva
labor meriti'ssima de compositor. En-
te les entitats corals que s'havien bene-
ficiat d'aquest home de vocació apostòlica

citarem la "Schola Cantorum de
en Pica Urvió de Sant Miquel Arcàngel (18
(1904-1936), Orfeó Montsenat de Pràcia (1919-1936),
Orfeó de Sans (1926-1958) i Orfeó de Sant Miquel
del Hort (1939-1947). També fundà la "Schola
Cantorum Universitària" de Barcelona i pu-
-dipà, a més, la seva labor musical i educativa
a la "Casa de Família", "Amil Duran", "Casa
Provincial de Caritat", "Presó Celular de
Barcelona. Succedí al mestre Yldefons
Barberà en la difícil modalitat de di-
rector de l'"Orfeó de Cefres de Sta. Eulària",
Càrec que avui ostenta el seu fill senyor Antoni
Perey Simó.
Ja ho havem insinuat: l'apostolat d'apost

home nostre envers els orfeons no coneixia ⁽¹⁹⁾
límits, la seva acció proselitista era d'un
lliurament absolut, i no volament d'un
instabili'ssim valor artístic musical,
sinó també d'un gran valor humà de
profunda i continuada educació social.

La producció musical de Rius Nova
és considerable, copiosíssima. Més de
mil obres componen aquest bagatge, es-
pecialment integrat per tots els gèneres de
música coral "a capella". Encomenables popu-
lars harmonitzats, preludes, ~~altres~~ chors origi-
nals, llines, motets i cançons religiosos, una
importantíssima col·lecció de Salves (una
corresponent a cada invocació de la secta de
Mariana), pàndures, chors d'homes i a veus blanches,

eti eti . Y encara l'ardues per a 20
cobla i obres i ardues per a chor i cobla i per
a chor i orquestra eti eti.

Tell sempre el mateix amb el seu estil in-
confundible: senzill, transparent, d'harmonia
simple, justa i incorn a l'hora

Els dos autors que festegem avui, di' que han
laborat per la canço catalana, per l'eterna
canço catalana nostra, del nostre poble que,
~~com va dir un dia el fundador de l'Orfeó~~
~~Català, està "tan manufat per idees i per~~
~~timents no pas propis per donar-li la~~
~~paix, l'alegria i la gran virtut de la dif-~~
~~ritat humana" (2) la nostra canço filla~~

d'una tradició ^{semlar} ancestral que és com
la sava benefactora que, reapareix
per a donar-li vida, sempre nova. (21)

No voldriem acabar tampoc aquests ~~uns~~
~~gruats~~ ratlles sense recordar també les innume-
rables cal. laboracions del nostre País Noya
als concerts de l'Orfeó Català: ell era
quasi ^{qui} ~~podem~~ dir, l'acompanyant in-
prescindible a l'Orfeó en els nostres concerts
tradicionals de St Esteve, pels quals tant
llers havia. camport expenament. Va Nova
cal. laboració o millor dit aportant ^{als} ~~en~~ els
Concursos musicals organitzats per la nostra
entitat. o per entitats similars, fou constant.

Arxiu ^{denuncy} ~~vari~~ de les nres obres ^m foren en
ells ^{distingides} ~~per~~ ~~seu~~ ~~valor~~ ~~artistic~~. Citem entre les que
formen el programa d'avui "Espadins
de St Boi", "La Nina Bella", "La maldad de la"
"La pastoreta" premiades en les "Festes de la"
"Mítica Catalana". Concursos musicals orfanit-
zats per ~~la nostra entitat~~ ^{el nostre concurs}. "La Nina i el volcà"
i "El Maridat" premiades en les Festes de la Païsa
i de la Mítica" orfanitzades per l'Orpo'franciscan.
"El Camí de Siena" que ~~plu~~ ^{plu} amb els "Càntics
franciscans" de M. Rouen, foren premiats
en el Concurs Musical franciscà de 1927.

Leonor Millet

Il·lus Romeu i Antoni Pérez Moya

de 'Orfeo' Català prepara un concert
d'homenatge a ^{dos} ~~dues~~ figures ^{pitjorament} ~~sempres~~
~~de la nostra música~~ a compositors
eminentment estretament vinculats
als ideals artístics de l'entitat
amb la qual ^{haurien col·laborat} ~~personalment~~ en moltes ocasions
Il·lus Romeu, l'humil ~~defensor~~ ^{partidari} i acendrat
organista de Vich, personalitat senyera
de la nostra música religiosa popular.
religiosa que ^{porta} ~~troua~~ en l'aliança del
cant gregorià i de la canço popular

Catalana la v una de les seves
 dens de generosa inspiració i en
 l'època model perfecte en el feher.
~~no superats~~ que no s'havien pogut
 superar ni tan sols qualcar de bar-
 tos en els nostres temps. <sup>des d'un punt de vista i amb un cert grau de ben-
 començament de la vida</sup>
 gador fent esport de la nostra
 canco, ~~per de hauria~~ personal
 amb una distinció esguerra i saboreja
 al sempre amb flaires de plana viva.
 fam i ~~de misticisme~~ ^{a veure} ~~amb un vellat~~
 li n'hi ~~agili praci~~ ^{artoraments} ~~deceix~~
 Antoni Perez Moya, ~~Mhammed~~ yada

blancos, cançons per a cant i per a lli-
 rentre amantades de la perfum de la tena
 l'apòstol de ^{que el lloc} l'oliva orfònica, seu
~~en alfons~~ tan poc considerada i estimada
 per alguns dels nostres sectors
 que el nostre

per algun dels nostres herois
l'Orfeo Català espera que el vostre
públic acendrà unànime a aquesta mani-
festació d'agraïment a aquestes i ventan-
ga a aquestes dues personalitats infel-
les de la nostra nació, ~~per tant~~ ^{per tant}
la vostra sala d'audicions ~~seu~~ ^{seu} ~~patita~~ ^{unificat}
per a albergar-los per l'honor i la memòria
del nostre únics i també per l'honor d'ells
mateixos.

amb un dels hammers, amb un
inimitable de la nostra cançó popular, i
que mai destruccia el seu caràcter any
~~el~~ ~~assí~~ hi donava nova vida
una poesia perfecta, l'autor de
quatre cançons com "Sun"
"El l'enters d'un vin" i "El cançó de
Jenna" que figuraran en el nostre
programa i que l'arriben de l'unió
de l'unitat per cançó. L'autor de
dels Col. l'ens completa de fables, una ~~obra~~
de cada epígraf de la lletania Mariana
també de cançons ~~perfectes~~, i de l'altre
bent ^{altre} (i) andreu, d'un home i per a un